

Zápis ze zasedání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany

čtvrtek 12.06.2017 od 16 h v tiskovém sálu

Přítomné členky a členové VVZPO

Milan Feranec (MD), Jan Chvojka (MLP), Zuzana Jentschke Stöcklová (MPSV), Václav Krása (NRZP ČR), Anna Matoušková (MK), Jiří Morávek (NRZP ČR), Martina Novotná (MZ), Svatopluk Pohořelý (MŠMT), Pavel Ptáčník (ÚV ČR), Bohuslav Sobotka (předseda VVZPO), Jan Uherka (NRZP ČR), Jiří Vencel (NRZP ČR)

Nepřítomné členky a členové VVZPO

Petr Běhunek (NRZP ČR), Klára Dostálová (MMR), Jiří Kaucký (MV), Jiří Koliba (MPO), Miloslav Ludvík (MZ), Michaela Marksová (MPSV), Petr Pavelek (MF), Karel Rychtář (AZPP ČR), Kateřina Valachová (MŠMT)

Zástupci omluvených členů a členek VVZPO

Kateřina Augustová (SČMVD), Marie Bílková (MF), Martina Horčíčková (MV), Jiří Klíma (MMR), Iva Merhautová (MPSV), František Nestával (MPO), Václav Pícl (MŠMT), Roman Prymula (MZ)

Sekretariát VVZPO

Natalie Born, Petra Nováková, Markéta Skalská, Olga Vlastová

Hosté

Andrea Baršová (ÚV ČR), Lenka Čechová (Svaz průmyslu a dopravy), Dagmar Hornychová (ÚV ČR), David Kasal (PSP ČR), Jakub Machačka (ÚV ČR), Milena Němcová (Naděje pro Autismus), Marta Pečeňová (Za sklem, z. s.), Michal Rada (ÚV ČR), Jaroslav Rusnák (SONS), Alena Schillerová (MF), Martin Šabo (MF), Jarmila Vocetková (GFŘ), Rudolf Volejník (SONS)

Informace k usnášeníschopnosti

K dnešnímu dni má Výbor 21 členů. VVZPO je usnášeníschopný při účasti nadpoloviční části členů a členek, tj. 11. Při zahájení zasedání bylo přítomno 12 členů a členek. Kворum bylo kvůli příchoďům a odchodům členek a členů VVZPO pohyblivé, jeho aktuální stav je vždy uveden u dotčeného hlasování.

Jednání zahájil a řídil předseda VVZPO Bohuslav Sobotka. Od pátého bodu programu řízení jednání převzal výkonný místopředseda VVZPO Jan Chvojka.

Bohuslav Sobotka úvodem přivítal účastníky jednání a omluvil nepřítomné členy a členky VVZPO. Dále vznesl dotaz, zda někdo navrhuje změnu programu. Václav Krása navrhnul, aby bod č. 10 *Výsledky dotačního řízení programu Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2017* byl přesunut na druhé místo programu. František Nestával podal návrh na přesun bodu č. 8 *Dostupnost osobních vozidel upravitelných pro řidiče na elektrickém vozíku* na třetí místo programu. Bohuslav Sobotka dal hlasovat o pozměněném návrhu programu jednání, který VVZPO jednomyslně přijal 12 hlasy přítomných členů a členek.

Schválený program:

1. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2016,

2. *Výsledky dotačního řízení programu Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2017,*
3. *Dostupnost osobních vozidel upravitelných pro řidiče na elektrickém vozíku,*
4. *Zpráva o postupu prací na řešení problémů popsanych v Podnětu k řešení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich rodin,*
5. *Vyhlášení Ceny VVZPO za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a Fotografické soutěže na téma Život bez bariér,*
6. *OSVČ s těžkým zrakovým postižením a plnění jejich povinností souvisejících s elektronickou evidencí tržeb,*
7. *Stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče,*
8. *Informace o činnosti Odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb,*
9. *Zajištění přepravy lidí se zdravotním postižením na železnici při liberalizaci trhu,*
10. *Národní zpráva ČR pro 3. cyklus Univerzálního periodického přezkumu v Radě OSN pro lidská práva,*
11. *Různé.*

1. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2016

S prvním bodem seznámil členy a členky VVZPO vedoucí sekretariátu VVZPO Pavel Ptáčník.

Pro zpracovávání hodnotících zpráv naplňování Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 (dále jen „Národní plán“) schválil VVZPO Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění jednotlivých opatření, která stanovují závazné postupy k podávání hodnotících zpráv pro resorty a další instituce.

Dopisem ze dne 10. ledna 2017 požádal ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu dotčené resorty a instituce o podání zprávy o tom, jak plnily ve své působnosti ta opatření Národního plánu, která se řeší průběžně, nebo jejichž termín splnění byl do 31. prosince 2016. Z hodnotících zpráv jednotlivých resortů byla zpracována souhrnná Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2016, která je obsažena v části III tohoto materiálu.

K informacím resortů a institucí o plnění opatření zaujal stanovisko sekretariát VVZPO ve spolupráci s NRZP. Zpráva je strukturována podle jednotlivých kapitol Národního plánu. U každého jednotlivého opatření je proveden souhrn plnění od všech odpovědných resortů a institucí.

Ze 144 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2016, bylo splněno nebo průběžně plněno 116 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 17 opatření. Částečně bylo splněno nebo průběžně plněno 11 opatření. Přehled všech opatření Národního plánu a stav jejich plnění k 31. prosince 2016 tvoří část IV tohoto materiálu. U nesplněných či částečně plněných opatření je navržen v rámci přílohy k usnesení vlády posun jejich termínů.

Materiál byl prostřednictvím elektronické knihovny legislativního procesu Úřadu vlády ČR

v polovině května rozeslán do mezíresortního připomínkového řízení s termínem pro sdělení připomínek do 31. května 2017. Dále byl materiál prostřednictvím elektronické pošty zaslán ke stanovisku Asociaci organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Asociaci zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR, Národní radě osob se zdravotním postižením ČR a Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR.

K materiálu jsme obdrželi řadu zásadních i doporučujících připomínek, většinu z nich se nám do této chvíle podařilo vypořádat, přesto však ještě několik zásadních zůstává otevřených. U MPSV se jedná o 3 připomínky, 2 se týkají oblasti nezávislého života, a to opatření 6. 2 a 6.10 a jedna z oblasti sociálního zabezpečení k opatření 14.2. V případě MD se jedná o 2 připomínky spadající do oblasti přístupnosti staveb, dopravy a komunikací, a to u opatření 3.2 a 3.14. S MMR zbývá vypořádat připomínku k opatření 3.2, týkající se vypracování jednotné metodiky přístupnosti staveb. U MV se jedná o připomínku k opatření 15.5, které ukládá provést analýzu proveditelnosti odstranění překážky výkonu volebního práva osob se zdravotním postižením z důvodu omezení jejich svéprávnosti v návaznosti na zahraniční zkušenosti. Přehled všech uplatněných připomínek a způsob jejich vypořádání je uveden v části V materiálu.

Rozprava:

Zuzana Jentschke Stöcklová uvedla, že neobdržela podklady pro to, aby mohly být stávající rozpory k materiálu vypořádány, proto požádala o jejich vypořádání separátně, standartním způsobem.

Bohuslav Sobotka vznesl dotaz, jaký bude další postup ohledně vypořádání připomínek a schválení materiálu VVZPO.

Pavel Ptáčník reagoval, že navrhuje materiál schválit v předložené podobě s tím, že nevypořádané připomínky budou vypořádány standartním způsobem na úrovni náměstků, a pokud zůstanou některé připomínky nevypořádány, bude materiál předložen vládě s rozpory.

Václav Krása zmínil opatření 3.2 ukládající MMR a MD vypracování jednotné metodiky pro mapování bezbariérovosti staveb. Na toto opatření navazují další, která zavazují MZ a MSp zmapovat přístupnost budov zdravotnických zařízení, soudů a státních zastupitelstev. MMR, které je gestorem tohoto úkolu, uvádí, že metodika je vypracována, a to Pražskou organizací vozíčkářů, a že nevidomí a neslyšící takovýto metodický pokyn nepožadují. Dle názoru NRZP však není možné tuto metodiku předložit resortům, aby podle ní postupovaly při zjišťování přístupnosti staveb. Měl by být vypracován jasný metodický pokyn, který projde standartním připomínkovým řízením a bude vydán státním úřadem, tedy MMR. Tento materiál by měl stanovit jasný postup při mapování. Dále by tato metodika měla obsahovat informace o bariérách pro lidi s postižením zraku a s postižením sluchu, není pravda, že tyto osoby nepožadují žádné metodické pokyny ke zjišťování přístupnosti. Václav Krása proto navrhnul označit tento úkol jako nesplněný a prodloužit lhůtu pro jeho splnění do 31. 12. 2018. Na závěr uvedl jako příklad špatné praxe stavbu roku za rok 2015, kterou je administrativní budova v Brně. K této budově vedou tři schody.

Milan Feranec vyjádřil souhlas s vypořádáním připomínek až po zasedání VVZPO v rámci standartního připomínkového řízení.

Martina Horčíčková sdělila, že trvá na zásadní připomínce MV. MV nemůže gesčně zajišťovat úkol vypracování analýzy odstranění překážky volebního práva z důvodu omezené svéprávnosti, a to proto, že se od roku 2013 vyvinula aplikační praxe k této oblasti. MV proto nechce jít do kontradixe s praxí, kterou uplatňuje MSp.

Jiří Morávek uvedl, že za dobu jeho působení ve VVZPO nebylo tolik nesplněných a odložených úkolů, většina těchto úkolů je navíc zásadních a důležitých. Jedná se například o opatření týkající se reformy psychiatrické péče, koordinace rehabilitace, zaměstnávání. Je s podivem, že ministerstva nerespektují usnesení vlády, kterým byl Národní plán schválen, a úkoly neplní tak, jak je stanoveno.

Usnesení:

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany

I. s c h v a l u j e Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2016 (dále jen „Zpráva o plnění“);

II. u k l á d á sekretariátu VVZPO ve spolupráci s náměstkyní pro řízení Sekce pro lidská práva vypořádat dosavadní rozpory vzešlé z meziresortního připomínkového řízení ke Zprávě o plnění ještě před přeložením tohoto materiálu na jednání vlády;

III. u k l á d á výkonnému místopředsedovi Vládního výboru pro zdravotně postižené občany do 30.06.2017 předložit Zprávu o plnění vládě ČR k projednání;

IV. d o p o r u č u j e vládě ČR přijmout usnesení ke Zprávě o plnění, které je součástí předkládaného materiálu pro jednání vlády č. j. 13149/2017-VVZ.

Usnesení bylo přijato 11 přítomnými členy a členkami VVZPO. Jedna členka se hlasování zdržela.

2. Výsledky dotačního řízení programu Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2017

O průběhu a výsledcích dotačního řízení informoval Pavel Ptáčník.

Dotační program byl pro rok 2017 vyhlášen v souladu se Směrnicí vedoucího Úřadu vlády České republiky č. 2/2016 o poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv dne 29. července 2016. Dotační program je od poloviny roku 2016 elektronizován, tzn., že žadatelé podávali žádosti již elektronicky prostřednictvím webové aplikace dostupné na <https://dotace-lidskaprava.vlada.cz/>.

Cílem poskytnutí dotace v tomto dotačním programu je zvýšit zapojení osob se zdravotním postižením do života společnosti, podporovat jejich sebeobhájkovství, přispívat k osvětě o problematice zdravotního postižení ve společnosti a využívat zkušenosti a dobrou praxi ze zahraničí v uvedených oblastech. V rámci programu lze podpořit následující aktivity: mezinárodní spolupráce; účast na realizaci veřejných politik, které se týkají lidí se zdravotním postižením, a sledování jejich naplňování; vzdělávací a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro lidi se zdravotním postižením; organizačně administrativní servis v rámci svépomocných aktivit spolků lidí se zdravotním postižením. Jsou podporovány pouze projekty, které jsou v souladu se zaměřením a posláním Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením a zamýšlené aktivity navazují na Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Každý spolek mohl nově podat pouze jednu souhrnnou žádost pro všechny výše uvedené aktivity.

K datu uzávěrky 30. září 2016 bylo prostřednictvím webové aplikace přijato 55 žádostí s celkovým požadavkem 32.200.400 Kč. V rozpočtové kapitole Úřadu vlády ČR byla pro tento dotační program na rok 2017 vyčleněna částka 22.500.000 Kč.

Byla provedena registrace žádostí a kontrola splnění jejich formálních a obsahových náležitostí. Následně byly žádosti postoupeny hodnotitelům k obsahovému hodnocení. Každá žádost byla vždy hodnocena dvěma hodnotiteli, přičemž se jednalo o osoby, jež profesně působí v oblasti provázané s agendou lidí se zdravotním postižením. Výsledky hodnocení, včetně bodového ohodnocení a komentářů jednotlivých hodnotitelů byly zpracovány do souhrnné tabulky, která sloužila jako podklad při zasedání hodnotitelské komise.

Zasedání hodnotitelské komise se konalo 15. prosince 2016. Komise má celkem 9 členů a je jmenována dle čl. 7a Statutu VVZPO. Členy komise jsou zástupci Úřadu vlády ČR, relevantních rezortů, samosprávy, akademické obce a neziskového sektoru. V komisi byla každá žádost projednávána samostatně. Podrobné hodnocení projektů včetně doporučení Komise je uvedeno v jednotlivých protokolech o hodnocení žádostí, které byly za tímto účelem vypracovány. Celkem bylo navrženo k podpoře 49 žádostí v celkové výši 22.500.000 Kč. Jeden spolek dotaci odmítl.

Vzhledem k tomu, že nebylo možné spolky podpořit v plné výši, došlo u většiny z nich ke krácení jejich požadavků, následně byly požádány o úpravu rozpočtů na navržené částky.

Bohužel ani letos se nepodařilo vyplatit dotace v termínu stanoveném v usnesení vlády týkajícího se dotací, tj. do 31. března. Dotace byly vyplaceny v průběhu měsíce května. Těch důvodů, které způsobily zpoždění je několik, problémy s webovou aplikací, stoupající nároky a požadavky na kontrolní činnost, zvyšující se administrativní náročnost celého dotačního procesu i pomalé reakce některých spolků.

Rozprava:

Václav Krása uvedl, že dotační řízení se řídí Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, kde je uvedeno, že ústřední orgán vyplatí dotaci nejpozději do 31. března. Směrnice vedoucího Úřadu vlády České republiky č. 2/2016 o poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv tyto zásady relativizuje, protože uvádí, že dotace jsou zpravidla vyplaceny do 31. března. Dotace však byly vyplaceny až na konci května. Žádosti jsou podávány do 30. září. Pokud by se jakýkoli spolek opozdil v termínu pro podání žádosti, tak je z dotačního řízení vyřazen. Zpracování 55 projektů za 8 měsíců je neúměrně dlouhá doba. V tomto dotačním řízení došlo ke snížení počtu projektů a to kvůli jejich sloučení do jedné kategorie, dále se přešlo na elektronický systém dotačního řízení, což by oboje mělo přispět ke zrychlení procesu. NRZP je vyloučena z hlasování o dotačním programu, nenachází se tedy ve střetu zájmů, přesto je neustále téma střetu zájmu řešeno. Zkušenosti neziskových organizací však mohou přispět k praktickému zaměření programu. NRZP dále nesouhlasí, aby o zaměření dotačních titulů rozhodovali úředníci, toto rozhodování by měli činit politici, kteří jsou voleni proto, aby rozhodovali. VVZPO je posledním poradním orgánem vlády v oblasti lidských práv, kterému ještě zůstala poradní funkce při stanovování tohoto zaměření. Zeptal se proto, jaké znalosti a zkušenosti mají úředníci proto, aby o zaměření dotačních titulů rozhodovali.

Bohuslav Sobotka vznesl dotaz, proč došlo k takovému zpoždění a kdy byly vyplaceny dotace v loňském roce.

Pavel Ptáčník reagoval, že vyúčtování dotací za předcházející rok se předkládá až 15. února. Poté je třeba tato vyúčtování v hodnotě 20 mil. Kč zkontrolovat. V případě zjištění problémů jsou

žadatelé vyzvání k opravě zjištěných nedostatků. Teprve poté je možné vydat rozhodnutí o poskytnutí dotace. Spouštění webové aplikace, ve které je dotační řízení administrováno, neprobíhalo bez problémů. Celý proces dotačního řízení je administrativně velmi náročný a zdlouhavý. Jsou vysoké požadavky na kontrolu (např. rozpočtu). Dotační program administruje pouze jedna zaměstnankyně. Po zasedání komise je třeba upravit rozpočty dle návrhu výše dotace, tyto úpravy je třeba opět kontrolovat, ne vždy je spolky dodají bez chyb a musí je upravovat několikrát. Než dojde k vydání rozhodnutí, žádosti prochází řadou dalších oddělení a odborů Úřadu, které se rovněž podílejí na kontrole či na schválení předloženého návrhu. Sleduje se, zda nedochází ke střetu zájmů, především s ohledem na hodnotitele a členy hodnotitelské komise. Ve stávajícím personálním složení však nejsme schopni proces urychlit. V loňském roce byly vyplaceny dotace o něco dříve, přibližně o tři týdny.

Bohuslav Sobotka na závěr uvedl, že nerozumí tomu, proč došlo k posunu termínu vyplacení o dva měsíce oproti řádnému termínu. Jedná se navíc o omezené množství subjektů, se kterými jistě sekretariát spolupracuje již delší dobu a měla by tak být nastavena komunikace.

Bod byl určen pro informaci, nebylo přijímáno usnesení.

3. Dostupnost osobních vozidel upravitelných pro řidiče na elektrickém vozíku

Úvodní slovo k tomuto bodu přednesl zástupce MPO František Nestával.

Na minulém jednání VVZPO bylo MPO uloženo, aby vypracovalo návrhy řešení situace dostupnosti vozidel upravených pro osoby s pohybovým postižením. MPO v této věci iniciovalo několik jednání. Problematika je však natolik obsáhlá, že není možné ji případnou jednoduchou úpravou vyřešit. Navrhujeme proto zřízení pracovní skupiny, která se tomuto tématu bude věnovat a jejímž cílem bude vypracovat komplexní analýzu stavu zlepšení dostupnosti vozidel upravených pro osoby s pohybovým postižením v ČR a návrh dlouhodobého řešení. Pro zahájení výrobního procesu je potřebné mít zjištěná data o potřebném počtu těchto vozidel. Většina úkolů, které byly vytipovány jako potřebné k řešení, je v gesci MPSV, proto by tuto pracovní skupinu mělo zřídit MPSV.

Není pravda, že v ČR nepůsobí žádný výrobce bezbariérových osobních vozidel pro řidiče na elektrickém vozíku. Olomoucká firma Elbee vyrábí cca 50 vozů ročně. Do vozidla, resp. na místo řidiče, je možné zajet na vozíku, slouží k přepravě dvou osob. Škoda Auto také souhlasí se spoluprací. Výrobní linka pro 300 vozidel ročně se však této firmě nevyplatí a MPO nemůže soukromým subjektům nařizovat předmět výroby.

Rozprava:

Václav Krása uvedl, že většina lidí se zdravotním postižením potřebuje upravené bezbariérové osobní vozidlo, ale s menšími úpravami, než o které se jedná v tomto případě. Vozy upravené tak, aby bylo možné do nich přímo zajet vozíkem, jsou pro jiné skupiny lidí nepraktické. Firma Elbee navrhuje vozidla, která se jeví jako dostatečná pro tuto skupinu lidí, lze do nich přímo zajet na místo řidiče. Problémem je však jejich cena. Bylo by třeba navýšit příspěvek na pořízení motorového vozidla. NRZP navrhla úpravu právních předpisů, aby nedocházelo k přiznávání nízkého příspěvku.

Zuzana Jentschke Stöcklová uvedla, že MPSV se nebrání členství v pracovní skupině, nemůže však být gestorem této skupiny. Záměrem pracovní skupiny je komunikace s výrobcí automobilů, proto by gestorem mělo být MPO.

Iva Merhautová reagovala, že údaje o počtu žádostí a výši podpory na pořízení motorového vozidla MPSV k dispozici má, gestorem skupiny ale být nemůže.

Bohuslav Sobotka na závěr navrhnul přerušit projednávání tohoto bodu a požádat MPO a MPSV o předložení zprávy na příštím zasedání VVZPO, která bude obsahovat popis současného stavu výroby a úpravy těchto vozů na trhu a potřebná data ohledně počtu žádostí o poskytnutí příspěvku na pořízení motorového vozidla a výši poskytnutých částek, s tím, že není nutné, aby pracovní skupina vznikla.

Usnesení:

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany ž á d á o podání zprávy na příští zasedání

I. MPSV

- a) o poskytnutí údajů o počtu žádostí a výši podpory na pořízení motorového vozidla,*
- b) o předložení návrhů možných variant navýšení příspěvku na pořízení motorového vozidla pro osoby na elektrickém vozíku, které samy vozidlo řídí;*

II. MPO o zjištění

- a) přehledu firem v ČR, které se zabývají bezbariérovou úpravou osobních vozidel,*
- b) možností bezbariérových úprav osobních vozidel.*

Usnesení bylo přijato 12 přítomnými členy a členkami VVZPO.

4. Zpráva o postupu prací na řešení problémů popsanych v Podnětu k řešení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich

Úvodní slovo přednesla k tomuto bodu tajemnice Výboru Petra Nováková.

Podnět k řešení situace života osob s PAS a jejich rodin byl schválen usnesením vlády České republiky ze dne 8. února 2016 č. 111. Stejně usnesení uložilo do 30. června 2017 předložit vládě ČR zprávu o postupu prací na řešení problémů popsanych v Podnětu.

Dotčená ministerstva, tj. MPSV, MŠMT, MZ, MV byla požádána o zaslání zprávy o tom, jak realizovala úkoly obsažené v Podnětu. Z podkladů jednotlivých resortů pak byla sekretariátem Výboru zpracována souhrnná Zpráva.

Zpráva byla projednána na zasedání Odborné skupiny pro komplexní řešení situace života osob s poruchou autistického spektra dne 28. dubna 2017. K informacím resortů o plnění úkolů zaujal stanovisko sekretariát Výboru.

Zpráva je strukturována podle jednotlivých kapitol Podnětu. Materiál obsahuje celkem 36 úkolů, přičemž se jejich realizace nachází v různé fázi rozpracovanosti. Ve stanovisku k plnění se proto

uvádí, zda úkol byl splněn, nebyl splněn nebo je realizován, což znamená, že jeho plnění probíhá průběžně nebo se na jeho splnění začalo pracovat. Splněno bylo 6 úkolů, realizováno je 19 úkolů, nebylo splněno 11.

Materiál byl 29. května rozeslán do meziresortního připomínkového řízení s termínem pro sdělení připomínek do 12. června. Poté, co budou vypořádány všechny připomínky, bude materiál předložen k projednání vládě. Zásadní připomínky uplatnil místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace.

Rozprava:

Zuzana Jentschke Stöcklová uvedla, že MPSV uplatňuje také zásadní připomínky. MPSV proto nechce v tuto chvíli schválit materiál, který nebyl řádně vypořádán.

Pavel Ptáčník doplnil, že proces přípravy materiálu se zpozdil z několika důvodů, podklady pro vypracování zprávy obdržel sekretariát VVZPO od některých resortů se zpožděním a materiál bylo třeba také projednat na zasedání Odborné skupiny pro komplexní řešení situace života osob s poruchou autistického spektra.

Bohuslav Sobotka navrhnul vzhledem k tomu, že nebylo dosud uzavřeno meziresortní připomínkové řízení, schválit materiál až po vypořádání všechny připomínek per rollam.

Usnesení:

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany u k l á d á sekretariátu VVZPO

I. ve spolupráci s náměstkyní pro řízení Sekce pro lidská práva vypořádat připomínky vzešlé z meziresortního připomínkového řízení ke Zprávě o postupu prací na řešení problémů popsanych v Podnětu k řešení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich rodin,

II. po vypořádání připomínek předložit tento materiál ke schválení VVZPO per rollam.

Usnesení bylo přijato 12 přítomnými členy a členkami VVZPO.

5. Vyhlášení Ceny VVZPO za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a Fotografické soutěže na téma Život bez bariér

S bodem seznámila členy a členky VVZPO Petra Nováková.

Cena za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení je udělována od roku 1994, v předchozích 23 ročnících bylo posouzeno více než 1400 publicistických děl. Cena je udělována za publicistické práce, které nejlépe popularizují oblast života osob se zdravotním postižením. Smyslem Ceny je upoutat pozornost médií na toto téma a jejich prostřednictvím pozitivně ovlivňovat mínění a postoje veřejnosti vůči osobám se zdravotním postižením.

Pro rok 2017 jsou navrženy 3 soutěžní kategorie: televizní, rozhlasová, tisková; s tím, že každá z kategorií je rozšířena o možnost uveřejnit díla také prostřednictvím internetu. Povinné náležitosti přihlášky i období zveřejnění díla jsou stanoveny propozicemi. Díla bude hodnotit nezávislá

devítičlenná porota, v každé kategorii budou díla posuzovat 3 porotci. V jednotlivých kategoriích je vždy udělována 1., 2. a 3. cena, případně čestná uznání.

Vyhlášení soutěže bude zveřejněno na webových stránkách Výboru, na portálu o problematice zdravotního postižení Helpnet, informace o soutěži bude zaslána České tiskové kanceláři, dále budou obesláni elektronickou poštou všichni autoři, kteří loni přihlásili svá díla a stejně tak i další redakce a nakladatelství.

Vyhlášení výsledků soutěže plánujeme na 1. prosince v Lichtenštejnském paláci na slavnostním večeru Vládního výboru k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením.

Pro letošní rok opět navrhujeme vyhlášení fotografické soutěže zaměřené na téma Život bez bariér. Oceněny budou ty fotografie, které nejlépe zobrazují rovnocenné zapojení lidí se zdravotním postižením do společenských aktivit. Smyslem soutěže je tedy zvýšení povědomí o tématu integrace lidí se zdravotním postižením do většinové společnosti, a to jak mezi novinářskou tak širokou veřejností. Propozice určují povinné náležitosti přihlášky a podrobnější údaje o přihlašovaných fotografiích.

Nejlepší díla vybere nezávislá porota. A stejně jako v přídě Ceny bude udělena 1., 2., a 3. cena, případně čestné uznání. Nově bude také udělena cena veřejnosti. Hlasování bude možné během dne otevření dveří v Lichtenštejnském paláci v Praze 17. listopadu. Fotografie zde budou vystaveny.

Vyhlášení výsledků fotografické soutěže a předání diplomů proběhne také během Slavnostního večera k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením, kde budou vítězné fotografie vystaveny.

Usnesení:

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany

I. s c h v a l u j e

a) propozice Ceny VVZPO za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení pro rok 2017,

b) propozice Fotografické soutěže na téma Život bez bariér pro rok 2017;

II. v y h l a š u j e

a) XXIV. ročník Ceny VVZPO za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení,

b) Fotografickou soutěž na téma Život bez bariér;

III. u k l á d á sekretariátu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany

a) zveřejnit vyhlášení obou soutěží,

b) navrhnout ke jmenování složení porot obou soutěží pro posouzení prací;

IV. p o v ě ř u j e výkonného místopředsedu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany jmenováním členů obou porot.

Usnesení bylo přijato 11 přítomnými členy a členkami VVZPO.

6. OSVČ s těžkým zrakovým postižením a plnění jejich povinností souvisejících s elektronickou evidencí tržeb

Podrobnosti k tomuto bodu sdělila náměstkyně ministra financí Alena Schillerová.

VVZPO přijal na minulém zasedání usnesení, kterým žádal MF, aby prověřilo přístupnost celého systému elektronické evidence tržeb a připravilo nařízení vlády o dočasné výjimce pro osoby s těžkým zrakovým postižením z povinnosti elektronické evidence tržeb.

MF a Generální finanční ředitelství ve spolupráci se SONS a NRZP pracují na odstranění veškerých bariér v systému EET. MF nemůže v současnosti garantovat zajištění dostatečné nabídky plně přístupných, spolehlivých a uživatelsky odzkoušených technických řešení pro lidi se zrakovým postižením. Z tohoto důvodu připravilo MF nařízení vlády, kterým budou tržby lidí s těžkým zrakovým postižením z evidence tržeb dočasně vyňaty do doby, než budou na trhu k dispozici takováto technická zařízení nebo softwarová řešení. Na jednání pracovní skupiny bylo dosaženo shody, že z evidenční povinnosti budou vyňaty pouze tržby podnikajících fyzických osob, které nezaměstnávají žádné další osoby.

MF předkládá nařízení vlády se dvěma variantami účinnosti. Varianta I obsahuje určení termínu pozbytí platnosti. Datum pozbytí platnosti by bylo stanoveno v průběhu legislativního procesu podle postupu prací na zpřístupnění EET dotčeným osobám. Varianta II termín pozbytí platnosti nestanovuje. V obou variantách se navrhuje, aby vláda společně se schválením tohoto nařízení přijala usnesení, ve kterém bude MF uloženo pravidelně vyhodnocovat, zda je webová aplikace EET přístupná a na trhu jsou dostupná zařízení pro evidování tržeb použitelná i pro tyto osoby. V případě splnění těchto dvou podmínek předložit vládě návrh na zrušení tohoto nařízení, nebo v případě varianty I podat návrh na posunutí pozbytí platnosti.

Za účelem zpřístupnění webových aplikací byla zřízena Pracovní skupina pro přístupnost webu a aplikací pro nevidomé tvořená zástupci SONS a NRZP a příslušnými zaměstnanci Generálního finančního ředitelství. Webová aplikace EET by měla být plně přístupná do 1. července 2017. Zároveň se pracuje na zpřístupnění Daňového portálu. S ohledem na potřebnost komplexní změny celého systému se zpřístupnění očekává v průběhu září 2017.

Rozprava:

Michal Rada uvedl, že na minulém zasedání VVZPO bylo rovněž dohodnuto, že se MF bude podílet na proškolení lidí s těžkým zrakovým postižením týkajícím se práce se systémem EET. Dále požádal, aby bylo znovu přehodnoceno dokládání udělení výjimky prostřednictvím průkazu OZP, resp. symbolu zrakového postižení na tomto průkazu, a to proto, že řada lidí tuto skutečnost nemá na průkazu uvedenou. Případně je třeba dořešit, jak postupovat v případě, kdy tato skutečnost na průkazu uvedena není. Dále požádal, aby v důvodové zprávě k nařízení vlády byla uvedena Odborná skupina pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb, která provedla analýzu stavu systému EET. Systém EET je ukázkou toho, že v případě, kdy je vytvářena služba v rámci eGovernmentu, jsou opomíjeny některé aspekty, které (ne)umožní přístupnost této služby. Byla proto zahájena v rámci MV diskuse, jak k této oblasti přistupovat komplexně. Poděkoval MF, že k problému přistupují odpovědně a komplexně, protože problémy přístupnosti se týkají všech webových aplikací MF. Dále doplnil, že určitého, ač malého, počtu lidí s těžkým zrakovým postižením se EET již týká, protože se nacházeli v druhé vlně zavedení povinnosti evidovat tržby. Vzněl tedy dotaz, zda je zjištěno, jakého počtu lidí se jaká vlna týká.

Alena Schillerová reagovala, že Generální finanční ředitelství zajistí proškolení v práci s Daňovým

portálem a webovou aplikací EET. Proškolení v práci s pokladními zařízeními musí zajistit jejich dodavatelé, MF bude na jejich zajištění apelovat. Vydání nařízení vlády se ve zpoždění nenachází, proběhlo vnitřní připomínkové řízení, čekalo se na zasedání VVZPO, aby mohly být zapracovány případné připomínky členů a členek VVZPO. Další vlna zavedení povinnosti evidovat tržby pro OSVČ je 1. března 2018. Definice doložení výjimky z evidence tržeb byla dohodnuta na pracovní skupině. Počty osob, kterých se týká jednotlivé vlny zavedení povinnosti evidovat tržby, MF k dispozici nemá, vycházelo z jednání pracovní skupiny, valná většina OSVČ se zrakovým postižením spadá do třetí nebo čtvrté vlny.

Václav Krása poděkoval MF za to, že přistupuje k řešení problému aktivně. Na tomto případě se ukázaly nedostatky webových aplikací státní správy obecně. Časově omezit nařízení vlády je pro NRZP nepředstavitelné, a to proto, že není vůbec jisté, jak bude probíhat proškolení a jak budou dostupné pokladní systémy. Doporučuje proto variantu bez časového omezení platnosti a navrhuje upravit usnesení VVZPO tak, aby v něm toto doporučení bylo uvedeno, a aby případné zrušení či změna nařízení vlády bylo ještě před jeho navržením projednáno na zasedání VVZPO. Před zrušením nařízení vlády bude muset být důkladně zmapováno, zda je celý systém opravdu přístupný.

Rudolf Volejník uvedl, že SONS se podílela aktivně na přípravě nařízení vlády, na jeho podobě panovala v rámci pracovní skupiny shoda. SONS se přiklání k tomu, aby byla přijata varianta II nařízení vlády, a také souhlasí, aby zrušení nařízení vlády bylo předem projednáno na zasedání VVZPO. Jednání o způsobu dokládání udělení výjimky bude muset být ještě předmětem jednání pracovní skupiny, stejně tak i stanovení definice praktické nevidomosti.

Usnesení:

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany

I. ž á d á Ministerstvo financí, aby do října 2017 podalo zprávu VVZPO o zpřístupnění webové aplikace Elektronická evidence tržeb a Daňového portálu.

II. p r e f e r u j e variantu II připravovaného nařízení vlády,

III. ž á d á vládu ČR, aby případné zrušení či změna nařízení vlády bylo ještě před jeho navržením projednáno na zasedání VVZPO.

Usnesení bylo přijato 11 přítomnými členy a členkami VVZPO.

7. Stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče

S tímto bodem seznámil členy a členky VVZPO náměstek pro zdravotní péči Roman Prymula.

MZ na reformě psychiatrické péče intenzivně pracuje. V současné době má MZ schválené dva projekty z Operačního programu Zaměstnanost. Jedná se o projekty Podpora vzniku center duševního zdraví I a Deinstitutionalizace služeb pro duševně nemocné.

Klíčový systémový projekt Deinstitutionalizace služeb pro duševně nemocné byl zahájen 1. března 2017 a v současné době se tvoří realizační tým projektu, probíhá nábor a výběr regionálních koordinátorů v jednotlivých krajích a vytváří se pracovní skupiny na tvorbu regionálních sítí péče. V psychiatrických nemocnicích se jedná o vytvoření transformačních týmů. Souběžně se rozbíhají

aktivitu projektu Podpora provozu center duševního zdraví I, kde již vznikl realizační tým projektu. Nyní se řeší technické otázky související s úhradami služeb pilotních projektů tak, aby bylo možné zahájit jejich činnost ještě v letošním roce.

MZ má také Programovým partnerstvím MPSV již schválené dva projekty: Podpora multidisciplinárního přístupu k péči o duševně nemocné a Podpora vzniku center duševního zdraví II, které jsou ve fázi věcného hodnocení. MZ dále pracuje na přípravě dalších projektů.

MZ si uvědomuje, že důležitou součástí implementace reformy je komunikace se všemi zainteresovanými stranami. Proto byl ve spolupráci s WHO uspořádán kulatý stůl nazvaný „Mysli na duši“. Dále proběhl v dubnu 2017 na Úřadu vlády seminář na téma „Reforma péče o duševní zdraví: Uskutečněné kroky a nejbližší cíle.“ Seminář byl určen pro zástupce uživatelů péče a jejich rodinné příslušníky. Intenzivní jednání probíhají také se zástupci odborné společnosti, pojišťovnami, managementem psychiatrických nemocnic a zástupci krajů.

V dubnu 2017 zasedala již potřetí Komise MZ pro posuzování projektových záměrů usilujících o dotační podporu z Integrovaného regionálního operačního programu, jejímž úkolem bylo posoudit projektové záměry, které usilují o dotační podporu z výzvy č. 54 z hlediska plnění standardů a souladu se Strategií reformy psychiatrické péče. MZ ve spolupráci s MMR připravuje navazující výzvu, která by měla být vyhlášena v červnu 2017 a bude zaměřena primárně na podporu komunitních typů péče. Poslední výzvou na podporu center duševního zdraví je výzva č. 71.

V květnu 2017 se konalo zasedání Řídícího výboru reformy psychiatrické péče. Smyslem setkání bylo identifikovat současné problémy implementace reformy a domluvit se na dalším postupu. Důležitým výsledkem schůzky bylo schválení předloženého návrhu na řízení implementace reformy psychiatrické péče a zajištění její odborné garance. Koncem května byly ustanoveny Odborná rada pro odbornou garanci Strategie reformy psychiatrické péče a Výkonný výbor pro řízení implementace Strategie reformy psychiatrické péče.

Úkolem Odborné rady je zajištění odborné garance celé reformy psychiatrické péče. Členové odborné rady jsou uznávanými odborníky ve svém oboru a zastupují hlavní skupiny odborností podílejících se na péči o duševně nemocné i všechny klíčové zájmové skupiny. Úkolem Výkonného výboru je operativní řízení a koordinace všech aktivit reformy realizovaných v jednotlivých projektech. Ve Výkonném výboru budou přímo působit zástupci MPSV, MF a dva zástupci krajů na úrovni vedoucích zdravotních odborů.

Usnesení:

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany

I. b e r e n a v ě d o m í informaci Ministerstva zdravotnictví o stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče,

II. u k l á d á Ministerstvu zdravotnictví podat zprávu o aktuálním stavu v této oblasti do 31. května 2018.

Usnesení bylo přijato 11 přítomnými členy a členkami VVZPO.

8. Informace o činnosti Odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb

S osmým bodem členy a členky VVZPO seznámil předseda skupiny Michal Rada.

VVZPO zřídil tuto skupinu na svém zasedání 8. listopadu 2016. Účelem skupiny je sloužit k lepší koordinaci v oblasti governance accessibility. Poprvé v historii ČR se věnujeme oblasti governance accessibility, ČR je druhým státem EU, který zřídil na vládní úrovni poradní orgán pro tuto oblast.

Skupina pracuje intenzivně. Obsáhlejší informace je obsažena v předkládací zprávě. Zatím bylo řešeno téma projednávání návrhu směrnice European accessibility act, přístupnost elektronické evidence tržeb, témata dopravy a voleb.

Bod byl určen pro informaci, nebylo proto přijímáno usnesení.

9. Zajištění přepravy lidí se zdravotním postižením na železnici při liberalizaci trhu

Toto téma bylo projednáváno na minulém zasedání. Výsledkem jednání bylo přijaté usnesení, kterým bylo MD doporučeno přijmout taková opatření, aby noví dopravci v železniční dopravě používali vozy, které splňují standardy pro přepravu lidí se zdravotním postižením. Dále bylo MD požádáno o předložení výkladu, zda se platnost evropských předpisů o přepravě lidí se zdravotním postižením v železniční dopravě vztahuje také na komerční provozovatele železniční dopravy.

Informaci k tomuto bodu sdělil náměstek ministra dopravy Milan Feranec, který uvedl, že podrobnější informace k tomuto bodu jsou uvedeny v předkládací zprávě. Zdůraznil, že je třeba rozlišovat mezi komerční dopravou a dopravou v závazku veřejné služby. Komerční doprava je provozována pouze na trati Praha – Ostrava. U této komerční dopravy platí, že všechny nové nebo rekonstruované vozy musí splňovat podmínku přístupnosti. Doprava v závazku veřejné služby tvoří cca 95 % železniční veřejné dopravy. Objednatelem je MD, v případě regionální dopravy kraje. Objednatel si stanovuje podmínky ve smlouvě.

MD spolupracuje i s Odbornou skupinou pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb, na jejímž zasedání se zavázalo, že vydá metodický pokyn pro objednavatele z řad krajů pro naplnění požadavku přístupnosti dopravy. Dále MD připraví revizi *nařízení vlády č. 63/2011 Sb. o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících* ve smyslu větší tvrdosti v požadavcích na přístupnost a bezbariérovost.

Rozprava:

Václav Krása uvedl, že kraje jsou klíčovými zadavateli veřejné dopravy, bylo by proto potřeba, aby nové smlouvy s dopravci, které budou uzavírány v roce 2019, obsahovaly podmínku, aby byly páteřní spoje zajištěny bezbariérovými vozy. Vznese dotaz, proč nemají komerční subjekty povinnost zajistit bezbariérové vozy. I v jiných oblastech služeb musí být princip přístupnosti dodržen.

Milan Feranec reagoval, že Drážní úřad může stanovit pouze technické podmínky. Jiná situace je v případě závazku veřejné služby, kde objednatel může podmínky bezbariérovosti dopravy stanovit. Problém zajištění plošin pro cestující je v současné době řešen.

Jan Chvojka vznesl dotaz, proč nemůže být komerčním subjektům stanovena podmínka zajištění bezbariérové dopravy.

Milan Feranec reagoval, že pokud dopravce splňuje technické podmínky a obdržel povolení Drážního úřadu, tak mu nelze stanovit další podmínky, kromě těch, které se týkají bezpečnosti. Stát nepřispívá v těchto případech na zajištění bezbariérové dopravy.

Václav Krása uvedl, že problémem je, že Drážní úřad uděluje licence dopravcům, kteří nemají bezbariérové vozy. Někteří dopravci nakupují pouze starší železniční vozy, ale neprovedou rekonstrukci tak, aby musely být upraveny i bezbariérově. Drážní úřad si však může v rámci licenčního řízení stanovit jako podmínku zajištění určitého procenta bezbariérových vozů, ale v praxi to nedělá. V rámci licence může být udělena jakákoli podmínka. Dopravce RegioJet požádal o vstup na trh v roce 2011, ale fakticky dopravu začal provozovat až v roce 2013. Směrnice EU o bezbariérové železniční dopravě v roce 2013 již platily, měl by je tedy dodržovat.

Milan Feranec reagoval, že průměrné stáří vozového parku je přes 30 let. Vozy vyrobené či rekonstruované po roce 2013 musí splňovat podmínky bezbariérovosti. To, že dopravci kupují i starší vozy, je bohužel realita. Pokud je objednavatelem dopravy stát, resp. kraje, jednou z podmínek je zajištění bezbariérové dopravy, tato forma dopravy tvoří cca 95 % objemu veřejné dopravy.

Jiří Vencel doplnil, že České dráhy mají podstatně méně spojů na trati Praha – Ostrava proto, že na této trati působí i komerční dopravci. Z tohoto důvodu je i méně bezbariérových spojů.

Michal Rada uvedl, že dopravce ať komerční nebo v závazku veřejné služby, který nezajistí bezbariérovou dopravu na vzdálenost delší než 250 km, porušil stávající nařízení Rady EU o právech cestujících na železnici. Pokud došlo k porušení tohoto nařízení, mělo být zahájeno řízení o jeho porušení. Porušování tohoto nařízení se však nevymáhá. Problém je se vzdálenostmi kratšími než 250 km. Dále vznesl dotaz, proč *nařízení vlády č. 63/2011 Sb. o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících* platí pouze pro dopravce v závazku veřejné služby. Existují státy EU, které mají legislativu totožnou pro tyto dva druhy služeb. Při udělování koncesí na tratě je možné si nastavit další podmínky. Dále požádal MD, aby prozkoumalo, zda existují nějaké právní nástroje, které zpřísní podmínky při vydávání licencí pro železniční dopravu. MD by mělo na zářijovém zasedání Odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb předložit materiál, jak tuto situaci řešit.

Pavel Ptáčník zmínil Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii, o které se vede spor, zda platí i pro komerční přepravce, sekretariát VVZPO a NRZP se domnívají, že ano.

Jan Chvojka projednávání bodu uzavřel s tím, že další zpráva o tomto tématu bude předložena po vypracování analýzy pro Odbornou skupinu pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb.

Bod byl určen pro informaci, nebylo proto přijímáno usnesení.

10. Národní zpráva ČR pro 3. cyklus Univerzálního periodického přezkumu v Radě OSN pro lidská práva

O tomto bodu informoval vedoucí oddělení sekretariátu Rady vlády pro lidská práva Jakub Machačka.

Procesu Univerzálního periodického přezkumu se účastní všechny státy OSN v Radě pro lidská práva. Státy hodnotí situaci v oblasti lidských práv v ostatních státech navzájem. Neexistuje tedy žádný nezávislý orgán určený pro toto hodnocení. Výsledkem hodnocení je seznam doporučení, která mají přispět ke zlepšení situace v oblasti lidských práv.

Proces probíhá v pětiletých cyklech. Na podzim letošního roku proběhne třetí přezkum. Základním dokumentem pro hodnocení je Národní zpráva, která popisuje naplňování doporučení z předchozího přezkumu a další aktivity v oblasti lidských práv. Doporučení z roku 2012 se problematiky práv lidí se zdravotním postižením příliš nedotýkala. Záleží plně na jednotlivých státech, jakým tématům se budou věnovat. Je tedy možné, že v letošním přezkumu ČR obdrží doporučení i v této oblasti. Tato doporučení budou předmětem diskuse, ke které budou přizváni i zástupci VVZPO.

Rozprava:

Václav Krása sdělil, že ho překvapilo, že v Národní zprávě není oblast týkající se lidí se zdravotním postižením příliš řešena.

Jakub Machačka uvedl, že Národní zpráva reaguje na předchozí doporučení, která se práv lidí se zdravotním postižením netýkala. Tyto oblasti jsou voleny dle uvážení jednotlivých států. Hlavní část Národní zprávy tvoří sdělení, jak ČR naplňovala doporučení udělená v předchozím cyklu přezkumu. Národní zpráva bude nyní postoupena vládě ke schválení a poté zaslána OSN.

Bod byl určen pro informaci, nebylo přijímáno usnesení.

11. Různé

Nikdo se nepřihlásil s příspěvkem.

V Praze dne 12.06.2017

Zapsala: Petra Nováková
tajemnice VVZPO

Za správnost: Pavel Ptáčník v. r.
vedoucí sekretariátu a člen VVZPO

Schválil: Bohuslav Sobotka v. r.
předseda VVZPO